

آقای سعید مجیدی نژاد
وکیل پایه یک دادگستری و
کارشناس ارشد حقوق خصوصی
مشاوره تلفنی چهارشنبه‌ها
از ساعت ۱۴/۳۰ تا ۱۶

دیه شکستگی استخوان

سوال: مردی ۵۱ ساله هستم و دو فرزند دارم. تنها خواهرم حدود ده سال است ازدواج کرده و یک فرزند پنج ساله دارد. اما شوهر خواهرم مرد خوبی نیست و به روشهای مختلف همسرش را آزار داده است. یک بار کتک می‌زند، بار دیگر بدون خبر غیبتش می‌زند و نفقه نمی‌دهد و دفعه بعد بچه را به مدت طولانی با خودش می‌برد و وقتی خواهرم به مرز دیوانگی می‌رسد او را می‌آورد. اوایل تابستان امسال که در گیربهای خواهر و شوهر خواهرم به اوج خود رسیده بود برای وساطت و میانجی‌گری به خانه آنها رفتم و به همراه مادرم سعی در آشتی دادن آنها داشتیم، اما شوهر خواهرم که معتاد هم هست و از شیشه استفاده می‌کند کاملاً در حالت غیر طبیعی بود و فحاشی می‌کرد و به خواهرم نسبتهای زشت می‌داد. مدت زیادی صبوری کردم و سعی داشتم او را آرام کنم. اما وقتی دیدم که او با وحشیگری به خواهر و مادرم حمله کرده و آنقدر جسور شده که جلوی من به آنها یورش می‌برد جلوی من را گرفتم و فقط یک مشت به صورت او زدم. ایشان نیز با مظلوم‌نمایی هر چه بیشتر خودش را به زمین زد و آنقدر هیاهو کرد که تمام ساکنین آپارتمان جمع شدند و دقایقی بعد نیز پلیس از راه رسید و هر دوی ما را به کلانتری منتقل کرد. سپس او به سبب ایراد ضرب و جرح از من شکایت کرد و پرونده به دادسرا رجوع شد. در آنجا او را به پزشکی قانونی فرستادند و من هم با سپردن وثیقه آزاد شدم. حالا پزشکی قانونی اعلام کرده که مشت من سبب شکستگی دیواره داخلی استخوان حلقه چشم راست او شده است، ضمن اینکه زیر چشم راست او را هم کبود کرده است. نزد قاضی و در دادسرا به زدن مشت اقرار کرده‌ام و می‌دانم که نمی‌توانم انتظار برائت خود را داشته باشم، اما می‌خواهم بدانم که آیا عمل من دفاع مشروع از خواهر و مادرم نبوده و من این حق را نداشته‌ام که از آنها دفاع کنم؟ در صورتی که محکوم شوم، آیا مجازات من حبس یا شلاق خواهد بود؟ ضمناً دیه‌ای که به شوهر خواهرم تعلق می‌گیرد چقدر خواهد بود؟

فرید منصور - تهران

یک دهم دیه کامل

پاسخ: دفاع مشروع دارای قواعد مخصوص به خود است که به نظر نمی‌رسد در مورد شما مصداق داشته باشد. این قواعد در ماده ۱۵۶ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۹۳ درج گردیده که عیناً و به شرح ذیل به اطلاع می‌رسد:

ماده ۱۵۶- هر گاه فردی در مقام دفاع از نفس، عرض، ناموس، مال یا آزادی تن خود یا دیگری در برابر هر گونه تجاوز یا خطر فعلی یا قریب الوقوع با رعایت مراحل دفاع مرتکب رفتاری شود که طبق قانون جرم محسوب می‌شود در صورت اجتماع شرایط زیر مجازات نمی‌شود:

الف- رفتار ارتكابی برای دفع تجاوز یا خطر ضرورت داشته باشد.

ب- دفاع مستند به قرائن معقول یا خوف عقلایی باشد.

پ- خطر و تجاوز به سبب اقدام آگاهانه یا تجاوز خود فرد و دفاع دیگری صورت نگرفته باشد.

ت- توسل به قوای دولتی بدون فوت وقت عملاً ممکن نباشد یا مداخله آنان در دفع تجاوز و خطر موثر واقع نشود.

با توجه به ماده قانونی یاد شده و عدم امکان اثبات تهاجم اولیه شوهر خواهر شما و عدم تناسب میان اعمال طرف و مشقت سنگینی که شما به او زده‌اید، به گمان بنده استدلال به اینکه در مقابل شوهر خواهر خود دفاع مشروع داشته‌اید محکمه پسند نخواهد بود. اما به هر حال می‌توانید با توصیف شرایط درگیری و حرکات شوهر خواهرتان این موضوع را نزد قاضی مطرح کنید.

در خصوص اینکه مجازات عمل شما چه خواهد بود، با استفاده از ماده ۶۱۴ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵ و تبصره ذیل آن و ماده ۴۴۷ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲،

چنانچه قاضی اقدام شما را موجب اخلال در نظم و صیانت جامعه بداند یا بیم داشته باشد که این کار سبب تجزّی شما و دیگران خواهد بود برای شما مجازات حبس خواهد داد. در غیر این صورت محکومیت شما صرفاً همان دیه‌ای است که در قانون مشخص شده است.

به موجب ماده ۷۰۹ از قانون مجازات اسلامی دیه جراحات سر و صورت به شرح زیر است.
ماده ۷۰۹- جراحات سر و صورت و دیه آنها به ترتیب زیر است:

الف- حارصه: خراش پوست بدون آن که خون جاری شود، یک صدم دیه کامل.

ب- دامیه: جراحی که اندکی وارد گوشت شود و همراه با جریان کم یا زیاد خون باشد، دو صدم دیه کامل.

پ- متلاحمه: جراحی که موجب بریدگی عمیق گوشت شود لکن به پوست نازک روی استخوان نرسد، سه صدم دیه کامل.

ت- سمحاق: جراحی که به پوست نازک روی استخوان برسد، چهار صدم دیه کامل.

ث- موضعه: جراحی که پوست نازک روی استخوان را کنار بزند و استخوان را آشکار کند، پنج صدم دیه کامل.

۲- هاشمه: جنایتی که موجب شکستگی استخوان شود گرچه جراحی را تولید نکند، ده صدم دیه کامل.

۲- منقله: جراحی که در مان آن جز با جابه جا کردن استخوان میسر نباشد. پانزده صدم دیه کامل.

۲- مأمومه: جراحی که به کیسه مغز برسد، یک سوّم دیه کامل.

۲- دامغه: صدمه یا جراحی که کیسه مغز را پاره کند که علاوه بر دیه مأمومه، موجب آرش پاره شدن کیسه مغز نیز می‌باشد.

شماره مشاوره تلفنی: ۲۹۹۹۳۲۳۸

مشاوره حضوری با تعیین وقت قبلی

حقوقی

خانم الهام سادات طباطبایی
وکیل پایه یک دادگستری
کارشناس ارشد حقوق خصوصی
مشاوره تلفنی چهارشنبه‌ها
اول هر ماه از ساعت ۱۳ تا ۱۴

حقوقی

آقای اکبر خوبکر دار
وکیل دادگستری
مشاوره تلفنی شنبه‌ها
از ساعت ۱۵ تا ۱۶

روانشناس بالینی

خانم محبوبه یلان
مشاوره پیش از ازدواج، زوج
درمانی و مشاوره فردی
مشاوره تلفنی یکشنبه‌ها
از ساعت ۱۳ تا ۱۶

بهارهای زندگی

خانم بهاره شیروانی
دانشجوی دکتری روانشناسی
مهارت‌های زندگی و فرزندپروری
مشاوره تلفنی روزهای چهارشنبه
از ساعت ۱۰ تا ۱۲

تحصیلی

آقای علی نظیف
کارشناس مشاوره تحصیلی از پایه تا کنکور
مشاوره تلفنی دوشنبه‌ها از
ساعت ۱۰ تا ۱۱
مشاوره حضوری با هماهنگی قبلی

کب سوزنی

آقای دکتر بیژن عمویان
مشاوره پزشکی، ترک
اعتیاد
مشاوره تلفنی دوشنبه‌ها
از ساعت ۱۳ تا ۱۴:۳۰